

GAZETA CZĘSTOCHOWSKA

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z przesyłką pocztową 3 zł. Dla odbierających w miejscu 2 zł 25 gr. Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Konto czekowe w Pocztowej Kasie Oszczędnościowej Nr. 61206.

Redakcja i Administracja: Częstochowa, ul. Panny Marii 52. Tel. 245. Stryżyma poczta 45. Redaktor lub jego zastępca przyjmuje codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—2 po poł. Rękopisów nadawanych redakcja nie zwraca.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetryowy przed tekstem 40 gr. W tekście i następuje 30 gr. za tekstem 25 gr. Każdy dłuższy wiersz po 15 gr. Najtańsze ogł. drobne 1.50 zł. Ogłoszenia zamiejscowe małyromanałe 50 % drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 % drożej. W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25% droższe. Ogłoszenia skośne, fantazyjne, cyfrowe i bilansowe o 100% droższe

Przymusowe ubezpieczenie bezrobotnych

Po kilkoletnich studjach i narachach przygotowawczych dokonana została w Niemczech głęboka reforma ustawodawstwa w zakresie ubezpieczenia na wypadek bezrobocia. Reforma ta znalazła swój wyraz w nowej ustawie, uchwalonej przez parlament Rzeszy w dniu 16 maja b. r. i już obecnie formalnie publikowanej. Wejście ona praktycznie w życie z dniem 1-ym października r. b.

Ze względu na zbliżającą się konieczność zreformowania przepisów ustawowych, które obowiązują obecnie w Polsce w dziedzinie ubezpieczenia bezrobotnych, oparte o ustawę posiadającą charakter wyczerpujący, reforma dokonana w Niemczech zasługuje na baczną uwagę społeczeństwa naszego. Struktura społeczno-gospodarcza Polski zbliżona jest do struktury Niemiec, aczkolwiek więc należy mieć na względzie i szereg cech specjalnych, wyłącznie Polski dotyczących niejednym jednak można będzie przyrzeczyć z doświadczeń naszych państw zachodnich.

Nowa ustawa niemiecka jest oparta na przymusie ubezpieczeniowym; wiąże nierozdzielnie ubezpieczenie bezrobotnych z publicznymi urzędami pośrednictwa pracy; gromadzi fundusze ubezpieczeniowe ze środków pracodawców i ubezpieczonych, dopuszczając w wypadku szczególnie ciężkiego przesilenia na rynku pracy udział funduszy publicznych. Najbardziej wydatnymi elementami nowego stanu rzeczy są przepisy następujące.

Wszystkie organy pośrednictwa pracy i ubezpieczenia na wypadek bezrobocia zostały złączone centralnie w nową autonomiczną jednostkę administracyjną, t. zw. Państwowy Zakład Pośrednictwa Pracy i Ubezpieczenia Bezrobotnych. Od jego również egida odbywać będzie pośrednictwo zawodowe oraz umieszczanie terminatorów i emigrantów w przemyśle i rzemiosłach. W każdej gminie musi istnieć biuro pośrednictwa pracy; tworzyć one będą w poszczególnych okręgach Rzeszy jeszcze nadzór Okręgowy Urzędy.

Ustrój wszystkich tych organów oparty jest ściśle na zasadach państwowych: zarządy ich składają się z równej liczby przedstawicieli władz publicznych, przedstawicieli pracodawców i przedstawicieli pracowników fizycznych i umysłowych. Udział kobiet jest również przewidziany. Czas kadencji każdego Zarządu wynosić będzie 3 lat.

Z dn. 1 stycznia 1931 roku znającą mają wszelkie prywatne biura pośrednictwa pracy; te z nich, które istnieją conajmniej od r. 1910 otrzymają specjalne odszkodowanie pieniężne.

W całym zakresie działania, zarówno instytucji centralnej, jak regionalnych i lokalnych, przeprowadzony będzie podział na sekcje zawodowe, ze szczególnym uwzględnieniem rolnictwa.

Świadczenia ubezpieczeniowe obejmować będą: odszkodowanie pieniężne, pomoc w razie choroby bezrobotnego oraz środki zapobiegające bezrobociu. Zakres osób ubezpieczonych odpowiada zakresowi ubezpieczonych na wypadek choroby, dotyczy więc będzie obecnie przeszło 16 milionów pracowników. Wykluczają od ubezpieczenia będą, oprócz pewnych katechoryj pracowników rolnych, rybackich i terminatorów, posiadających kontrakty długoterminowe, robotnicy pobierający powyżej 3.600 marek zarobku rocznego oraz pracow-

nicy prywatni, pobierający powyżej 6.000 marek. Służba domowa oraz marynarze, ubezpieczeniu podlegają.

Nader godnym uwagi jest przepis na mocy którego pracodawca, który zapewni swemu personelowi ubezpieczenie w ramach własnej instytucji, może być zwolniony od ubezpieczenia w instytucji ogólnej, o ile świadczenia zagwarantowane będą wyższe od świadczeń organizacji publicznej.

Warunki udzielania świadczeń są dosyć ostre. Bezrobotny zmuszony jest przyjąć pracę wskazaną mu przez biuro pośrednictwa pracy, o ile odpowiada ona jego kwalifikacjom zawodowym i siłom fizycznym jest opłacana normalnie i nie powstała na skutek strajku lub lokautu; po 9 jednak tygodniach otrzymywania świadczeń musi ubezpieczony przyjąć proponowane mu za pracę nawet wówczas, jeżeli ono nie odpowiada jego wykształceniu zawodowemu. Bezrobotni poniżej lat 21 oraz ci, którzy korzystają ze świadczeń wyjątkowych, przewidywanych w okresach ostrych przesilenia, mogą być zmuszeni do wykonania pracy w dziedzinie usług interesu publicznego. Bezrobotny, który nie zechce poddać się nauce na kursach przeszkolenia, umożliwiających znalezienie zajęcia w innym zawodzie, będzie pozbawiony wszelkiego zasiłku na przeciąg 4 tygodni. Toż samo dotyczy pracowników, którzy utrapić pracę z własnej udowodnionej winy. Dla otrzymania odszkodowania bezrobotny musi być uprzednio ubezpieczony podczas 26 tygodni w przeciągu ostatecznego roku. W wypadkach wyjątkowych świadczenia mogą być przedłużone do 39 tygodni. W okresie szczególnie ciężkiego przesilenia Ministerstwo Pracy przysługują możliwość zaprowadzenia odszkodowań charakteru wyjątkowego dla bezrobotnych specjalnie potrzebujących.

Wszyscy pracownicy są podzieleni na 11 klas zarobkowych; od wysokości pobieranego zarobku zależy wysokość odszkodowania, w szczególności tabeli oznaczona. Odszkodowanie jest wypłacane za 6 dni w tygodniu, okres wstępnego oczekiwania wynosi 7 dni.

W czasie okresu indemnizacyjnego bezrobotny jest ubezpieczony na koszt funduszu ubezpieczenia bezrobotnych w kasie chorych.

Świadczenia dla częściowo bezrobotnych są przewidziane jedynie na mocy specjalnej decyzji instytucji centralnej.

W dziedzinie zapobiegania bezrobociu ustawa rozwija jeszcze szereg dotychczas stosowanych środków: opłacanie kosztów wyjazdu bezrobotnych do miejsc pracy, udzielanie im odzieży i narzędzi pracy, organizację robót doraźnych i t. p.

Składki opłacane są w równej wysokości przez pracodawców i ubezpieczonych; ściągają je aparat techniczny kas chorych. Maksymalna wysokość składki nie może przewyższać 3 proc. od zarobku zasadniczego, to po 1 i pół proc na każdą ze stron. Część opłat idzie na rzecz funduszu bieżących ubezpieczeń w zakładach okręgowych. Przeznaczona w połowie na rzecz Centralnej Kasy Kompensacyjnej, która winna zgromadzić fundusz, pozwalający na odszkodowanie 600.000 bezrobotnych w przeciągu trzech miesięcy; druga połowa przeznaczone jest na pokrycie wydatków innych kas okręgowych.

wych. Dopiero po nagromadzeniu pełnego funduszu Kasy Kompensacyjnej będzie wolno przystąpić do obniżenia składek.

Wreszcie nadmienić należy prze pis, dla Polski ważny, na mocy którego

Rokowania o pakt nieagresji z Rosją posuwają się pomyślnie naprzód

Warszawa. Od dłuższego już czasu, jak wiadomo, rządy polski i sowiecki kontynuowały rozmowy na temat zawarcia wzajemnego paktu o nieagresji, tudzież uregulowania całokształtu obopólnych sąsiedzkich stosunków i możliwości zawarcia traktatu handlowego.

Dotychczasowe negocjacje posła Rzeczypospolitej w Moskwie Patka z komisarzem Czicerinem doprowadziły do ustalenia uzgodnionych punktów przyszłego paktu polsko-sowieckiego o nieagresji i jednocześnie do ułożenia dokładnego spisu tych kwestii, które nadal pozostały sporne.

Po powrocie posła Patka z Ryflisu, gdzie wizytuje konsulat Rzeczypospolitej, będą w Moskwie natychmiast wznowione rokowania na temat tych właśnie spornych kwestii.

Zaznaczyć należy, iż obie strony ujawniają dobrą wolę w rokowaniach i że rokowania te potoczą się obecnie w szybkim tempie.

Głównymi punktami spornymi między obu rządami są:

- 1) Uzgodnienie paktu polsko-sowieckiego z paktem Ligi Narodów.
- 2) Uzgodnienie tego paktu z dawnymi zobowiązaniami narodowymi Polski.
- 3) Uwzględnienie zainteresowania Polski dla gwarancji istniejącego status quo na całej zachodniej granicy sowieckiej.

Zamknięcie zgromadzenia Ligi Narodów

Rozdział referatów w Radzie Ligi. Nieudany plan niemiecki. Polska otrzymała referat tranzytowy

Genewa. — We wtorek przed południem odbyło się ostatnie posiedzenie VIII Zgromadzenia Ligi Narodów. Po wyczerpaniu ostatniego punktu porządku dziennego, tj. po sprawie kodyfikacji prawa międzynarodowego, przewodniczący zebrania Guani wygłosił pożegnalne przemówienie, w którym zreasumował wynik prac Zgromadzenia w bieżącej sesji.

W przemówieniu tym podkreślił również doniosłość uchwalenia rezolucji polskiej dla sprawy zabezpieczenia pokoju powszechnego, jak i uchwalenia rezolucji w sprawie rozjemstwa, bezpieczeństwa i rozbrojenia.

Na tem VIII Zgromadzeniu Ligi Narodów zostało zamknięte.

Genewa. — Ze strony niemieckiej czynione były starania, aby przy nowym podziale referatów pomiędzy członkami rady referat gdański powierzyć Holandii lub Kanadzie. Starania te jednak nie udały się i referat pozostał w rękach dotychczasowego sprawodawcy, delegata Chile Villegasa.

Wobec pragnienia Włoch, aby posiadał referat prawny, Polska ustąpiła Włochom referat kodyfikacji prawa międzynarodowego, który obejmuje Scialoja.

Polisce przyniesiono referat trazytowy, co dla nas jest bardzo korzystne i referat opieki humanitarnej. W ten sposób sprawy emigrantów, uchodźców i pomocy dla ludności na bliskim wschodzie pozostaną w naszych rękach, umożliwiając nam aktywne zajęcie się nimi i wykazanie w tej dziedzinie polskiej bezstronności i inicjatywy.

POWRÓT PROCHÓW Wielkiego Kardynała do Ojczyzny

Wielkie święto obchdzi dziś Poznań, a z nim cała Polska. Oto wracając na Ojczyznę łono prochy wielkiego bojownika za wiarę i polskość w czasach rozszalałego na ziemiach b. zaboru pruskiego „Kul turkampfu” i bezprzykładnego tepie nia mowy polskiej — s. p. kardynała Mieczysława hr. Ledóchowskiego.

Dzieje s. p. kardynała Ledóchowskiego są żywym obrazem tam, jakie przechodziły ziemie polskie pod okupacją pruską, a świetlaną postać kardynała to symbol hartu i nieugiętości całego społeczeństwa wielkopolskiego.

S. p. kardynał Mieczysław Jan od Krzyża hr. Ledóchowski urodził się w Górkach w Sandomierskiem, w r. 1822. Po ukończeniu szkół średnich w Radomiu i Warszawie wstąpił do seminarium świętokrzyskiego, poczem udał się na dalsze studia do Rzymu, gdzie przyjęty został do „Accademia dei Nobili ecclesiastici”, a w kilka lat później w r. 1845 p. u uzyskaniu doktoratu z teologii i prawa, wyświęcony został przez kardynała Lambruschini na kapłana.

Niepospolita zdolność, wykształ-

tego wzajemność ubezpieczeniowa z innymi państwami będzie mogła być zawarta tylko z takimi z pośredników, których ustawy zapewniają świadczenia dla bezrobotnych równe niemieckim. P.A.P.

języku niemieckim. Ks. prymas Ledóchowski pozwolił na to jedynie w dwóch ostatnich klasach, a gdy za kazano proboszczom nauczania religii w szkołach — ks. prymas rozporządził, że księża winni poza szkołą uczyć religii.

Do drugiego konfliktu z władzami pruskimi doszło na tle żądania prezydentów prowincji zdania sprawy o stanie seminarjów duchownych, a gdy arcybiskup nie chciał się do tego zastosować, odpowiadając, że urzędnie i był seminarjów zagwarantowane jest bullą „De salute animarum” — ogłoszoną w zbiorze ustaw pruskich, rząd zamknął seminarja, a nadto zakazał po zaskłonego nauczania religii, a uczniom pobierającym je, zagroził wydaleniem ze szkół.

Niedługo też potem o świecie wpadli do jego pałacu siepacze pruscy i wywieźli go do więzienia do Ostrowa. W jakim czasie potem trybunał wydał wyrok składający arcybiskupa Ledóchowskiego ze stolicy gnieźnieńskiej — poznańskiej i rząd wezwał kapitułę do wyboru nowego arcybiskupa, ale bezskutecznie, gdyż wyroku trybunału pruskiego nie uznano za ważny.

I gdy siedział arcybiskup za murami pruskiego więzienia, papież Pius IX wyniósł go do godności kardynałkiej. Blisko rok później w r. 1876 uwolniono go z więzienia, lecz nie dozwolono pozostać w kraju. 3 lutego wywieziono go do Berlina, skąd przez Kraków udał się na wygnanie, by już więcej swej Ojczyzny nie ujrzeć.

Kardynał wyjechał do Rzymu, gdzie z polecenia papieża zgotowano mu królewskie przyjęcie. Z Rzymu, kardynał w dalszym ciągu zarządzał diecezjami, a rząd pruski nie przestał mu wytaczać procesów za „przywłaszczanie sobie praw biskupich”.

Prusy zażądały od władz włoskich wydania kardynała, a wówczas schronił się w Watykanie. Tu też mianowany został sekretarzem memorjałów, potem bremów, a wreszcie w r. 1892 został prefektem Kongregacji Propagandy, którą to godność, mającą po papieskiej największą jurysdykcję sprawował od do zgonu 22 lipca 1902 r.

Pochowany został na cmentarzu Campo Verano w grobowcu Propagandy. Serce Wielkiego Kardynała przewieziono do Gniezna i umieszczono w katedrze w kaplicy Matki Boskiej Częstochowskiej.

W. S.

TELEGRAMY

SOCJALIŚCI NIEMIECCY PRZECIWO SOWIETOM.

Berlin. Klub parlamentarny niemieckiej partii socjal-demokratycznej omówił kwestię możliwego wysłania delegacji socjalistycznej do Rosji sowieckiej. Sprawa ta poruszona była przez rząd sowiecki, który chciał zaproponować socjaliściom niemieckim podróże do Rosji kosztem tego rządu. Klub parlamentarny odrzucił propozycję sowiecką, uchwalając jednocześnie uchwale zasadniczą, która głosi, iż żaden socjalista nie może być gościem rządu, który przesładuje socjalistów w własnym państwie.

ARESZTOWANIA W SALONIKACH.

Ateny. Według doniesień z Salonik, aresztowania w związku z wykrytym spiskiem zwolenników b. dyktatora Panglosa przystępują do rozkiatoru gromadnie. Aresztowania kilkudziesięciu oficerów z garnizonu salonickiego. Jednocześnie aresztowano niemal całą personel miejscowej poczty i telegrafu, wybitnie współdziałający w przygotowaniach do zamachu.

Prosimy o uregulowanie zaległej prenumeraty

WAGERSKY
Słodkownia
PUDER DLA DZIECI
DZIDZI
MAGNETEM

Matki! Zadbajcie w aptekach i składach specyjalnych higienicznej przysypki dla dzieci, utrzymującej ciepło dziecka w trybie i czystości pud. 60 groszy.

Co usłyszymy dziś przez radio?

CZWARTEK, 29 WRZESNIA.
Warszawa — fala 1111 m. moc 10 kw.
12.00 Sygnał czasu, komunikat lotniczo-meteorologiczny, komunikaty PAT., nad program. 15.00 Komunikat meteorologiczny i gospodarczy. 15.20—16.00 Przerwa. 16.00—16.30 Transmisja z Poznania. Początek drugiego zebrań plenarnego, Międzynarodowego Akademickiego Kongresu Misyjnego. 17.00—17.25 „Wiedza książkowa” — przegląd najnowszych wydawnictw o myśli prof. H. Mroczki. 17.25—17.50 Odczyt pt. „Polski film egzotyyczny” — wygł. prof. F. Ossendowskiego. 17.50—18.00 Nad program i komunikaty. 18.00 Transmisja muzyki tanecznej z kawiarni „Gastronomia”. 19.00—19.15 Komunikaty PAT. — 19.15—19.30 Rozmaitości. 19.35—20.00 Odczyt pt. „30 zyciorysów Edisona” — wygł. inż. E. Forbelski. 20.00—20.15 Komunikat radiowy. 20.15—20.30 Przerwa. 20.30 Koncert wieczorny. Wykonawcy: A. Czapska (spiew), J. Ozimiski (skrzyp.) i prof. L. Urstein (akomp.). 22.00 Komunikaty policyjne, sygnał czasu, komunikat lotniczo-meteorologiczny, komunikaty PAT., nad program.

CZWARTEK, 29 WRZESNIA.
Kraków — fala 422 m. moc 15 kw.
17.30—18.00 Odczyt pt. „Szkoła średnia a uniwersytet” — wygł. p. J. Korpała. 18.00—19.00 Transmisja z Warszawy. 19.00—19.10 Rozmaitości. 19.10 — 19.30 Skrzynka pocztowa — inż. St. Broniewski. 19.30—19.55 Odczyt pt. „Wrażenia z Now-Yorku” — wygł. dr. A. Krzyżanowski. 20.00—20.30 Komunikaty. 20.30 Transmisja z Warszawy. 22.30—23.30 Transmisja koncertu z restauracji „Pavillon”.

CZWARTEK, 29 WRZESNIA.
Poznań — fala 280 A.
13.00 Koncert gramofonowy. 14.00 Notowania giełdy pieniężnej. 16.00—16.30 Transmisja II-go zebrań plenarnego Międzynarodowego Akademickiego Kongresu Misyjnego. Referat p. t. „Dzieje misyjne Polski” — wygł. ks. dr. Linowski. 18.00—19.00 Transmisja koncertu z Warszawy. 19.00—19.10 Nad program i komunikaty. 19.10—19.35 19-lecie języka angielskiego, wykład p. Arndt. 19.35—19.55 Komunikaty gospodarcze. 19.55—20.20 Odczyt pt. „Sztuka piękna w Czechosławii” — wygł. red. B. Jarochoński. 20.30—22.00 Recital skrzypcowy prof. Zdzisława Jahna. 22.00 Sygnał czasu. 22.30—24.00 Transmisja muzyki tanecznej z winiarni „Palais Royal”.

OFIARY
Na powstanie we Wschodniej Małopolsce
Dr. Szaniawscy 10 zł

Lekarz-Dentysta
Stanisław Parczyński
ul. Dąbrowskiego 6, piętro.
Przejmuję od 10-ej—1-ej i od ej—5-7-ej

TEATR „NOWOŚCI”
Od środy 28 do piątku 30 września
Początek przedstawień o 5, w soboty o 4 w niedzielę i święta o 3 pp. Ostatni seans o 9

Kino-Teatr „Nowy”
Od wtorku 27 do piątku 30 września w.
Początek przedstawień o 5, w soboty o 4, w niedzielę i święta o 3 pp. Ost. seans o 9 30

NA JOPRZECZYWIE
BOL GŁOWY
CZYLI
RYCZYNNIA PRZECZYWIE
RYCZYNNIA

Dr. med. Adam Wolberg
Choroby skórno-weneryczne
wznawiał przyjęcia
codziennie od g. 3—7 po poł.
Częstochowa, ul. Rejterszki Nr. 1. I piętra front
Telefon Nr. 3-67

Teatr „ODEON” Od soboty 24-go Września i dni następnych.

Najpotężniejsze arcydzieło doby obecnej! Które dajemy jednocześnie z Warszawą!

CAR IWAN GROZNY

Wstrząsający dramat z czasów krwawych rządów sadyścijskiego degenerata Rosji w 12-tych wielkich aktach.
W rolach głównych — najwybitniejsi artyści Teatru Stanistawskiego w Moskwie:
W roli krwiożerczego cara Iwana niezrównany **M. Leonidow**. W roli podstępnej, zmysłowej carycy — **S. Askwarowa**.
W roli księcia Druckiego, kochanka carycy, słynny, porwany **S. Kaczałow**. Film, ten daje nam obraz krwiożerczych instynktów i despotyzmu można widać w omych czasów.
CAR IWAN GROZNY, to potęga krwi i żelaza XVI wieku. **CAR IWAN GROZNY**, to rewelacja, dlaczego Rosja doszła do stanu dzisiejszego. Rzecz dzieje się w połowie XVI wieku.
Wielki skibrychski Kesztoł — ceny krzesel parterowych podwyższone o 20 groszy.
Szczegóły i streszczenie w programach. Ostatni seans o godzinie 9-ej wieczorem.

NADESLANE

O drożyznie obuwia i przyczynach strajku szewców

Ze Związku robotników przemysłu skórzanego otrzymaliśmy z prośbą o zamieszczenie list treści następującej:
Sz. Panie Redaktorze!
Nie możemy pominąć milczeniem notki p. t. „Strajk szewców i brutalne pobicie starszego cechu”, zamieszczonej w Nr. 219 „Gońca Cześćstochowskiego”.

W odpowiedzi więc na wyżej wspomnianą notatkę oświadczamy z całą stanowczością szanujących gośdno ludzi i Polaków, że sprawa pobicia starszego cechu jest przedmiotem usilnych dochodzeń i czy wcześniej, czy później sprawa ta będzie wyjaśniona, a zyczeniem P. Zadornego stanie się zadość.

Przystępując do strajku, poprzestaliśmy go całym szeregiem prywatnych pertraktacji, narad w Inspekcji pracy, chcąc w zupełnie cichy sposób przyjąć do porozumienia bowiem żądania nasze są słuszne. Spotykaliśmy się zawsze ze sta nowczą odpowiedzią „nie”. Przystępując do strajku tak zarząd jak i kierownictwo akcją strajkową przestęgało przedewszystkiem warunku spokoju byliśmy i jesteśmy przekonani że udam nam się zażart zażatw w ramach prawem przewidzianych. I dlatego właśnie całkiem niestuszna jest uwaga autora notki, że dopoki sprawy pobicia nie zostaną ukarani dotąd pracodawcy do pertraktacji nie przystąpią. Jest to niebezpieczny eks-

peryment, tego czynić nie wolno my twierdzimy, że p. Zadornemu, przedstawicielowi szewców często-chowskich, powinno zależeć, żeby strajk szewców zlikwidować.
Omawiając powyższe z uczuciem ulgi stwierdzamy że sprawa szewców przestała być tajemnicą publiczną. Społeczeństwo wszak nie tylko powinno, ale ma obowiązek wie dzieć, co się pośród niego dzieje. Jeżeli szewcy przystąpili do strajku, to życie ich do tego skłoniło albowiem warunki w jakich pracują stanowią zaprzeczenie najelemen-tarniejszych potrzeb, już nie jako obywateli Państwa, co mają prawo

domagać się opieki nad sobą, ale jako ludzie. Pracownicy szewcy mu szą pracować 14 do 16 godzin na do bie nieradko angażując do pracy z nę i dzieci, i zarabiają tygodniowo od 16 do 30 zł. przy wyjątej pracy akordowej. Za zrobienie pary butów czeladnik otrzymuje od 3,50 do 8 zł. A ponieważ drożyzny bu-cików może zrobić tylko 4 pary ty-godniowo, zrobi więc najwyżej 32 zł. na tydzień.

Naturalnie, że w tych warunkach pozbawieni są gazety i książki, czy li inaczej mówiąc każdy pracownik szewski jest kandydatem na suchot nika lub też komunistę.

Komu i czemu przypisać to roz-pacziwe położenie robotnika szew-ckiego? Odpowiedź bardzo łatwa: bo warunki pracodawców szew-czych, to najśmielsze ich marzenia, to bogacenie się kosztem Państwa, kosztem Kasy Chorych, kosztem społeczeństwa przedewszystkiem, a kosztem najbardziejych warstw w szczególności, albowiem w tej ga-łęzi przemysłu panuje zupełna ni-czem niekrepowana swawola.

Niemal co drugi tydzień otwie-ra się jak nie frontowy to prywatny magazyn z obuwem i skórnicy, fryz-jerzy i malarze i krawcy, i braciaz kowie zakonnicy i nawet — zgrozo-lic, co pruskim żandarmerom pomaga li gnębić lud polski, też obuwem handluja.

Pytamy się, czego to jest dowo-dem? Jak się wyżej rzekło, w tej ga-łęzi przemysłu panuje zupełna swawola. Tysiące par obuwia pro-dukujące się na miejscu, a ponadto jeszcze tysiące par się sprowadza po cenie od 16 do 22 złotych, a bie-rze się horrendalne ceny bo do 28

DOBRY MAZ.
Zona: — Wiesz Widzku, za samolot gotowa bym była oddać pół życia...
Maz: — Jutro kupię ci natychmiast dwa samoloty.

DOBRY MAZ
Szwajcarskie gorzkie zieleno. (z marku...)
Szwajcarskie gorzkie zieleno. (z marku...)
Szwajcarskie gorzkie zieleno. (z marku...)

złoty za sprowadzona parę obuwia. Obuwie to nie wytrzymałoby mniejszej gwarancji, ale co to za dzi, jak klient się nie zna, a to wadzone gotowej robocie skarstwa nie wie. Istnieje podobno rząd dla walki z lichwą i spekulacją do szewskich cech się wcale wtrąca, każda z firm zatrudnia kilku do kilkunastu robotników, oka się ubezpiecza 3-ch do 5-ciu Kasie Chorych, reszta zatrudnia jest ale z adnotacją że jeżeli za-dasz ubezpieczenia, to na bruk nie dotrzymuje się żadnych umów. Kie ceny za robotę się chce takie placę i na to patrzy Zarząd P. Chorych, na to patrzy Inspek-pracy.
Stąd właśnie płynie to niezado-lenie, stąd powstał strajk obecny. Wolamy więc o zainteresowanie odpowiedzialnych czynników i poświęcenie do odpowiedzialności wszystko wyżej opisanie winny.
Pieczęć Związku robotników Przemysłu skórzanego Zjedn. Zaw. Polskiego, Filja szewców i kamasz-ków w Częstochowie.
Podpisy prezesa i sekretarza.

— „KOBIETA WSPÓŁCZESNA”. Uzał się w druku numer 26 tygodnika „Kobieta Współczesna”. — Artykuł wstępnego pedagoga Teodora Meczkowski-mawia prace i zadania kobiety doby siejszej. Artykuł ten jest ze wzbę m interesujący, przynosi wiele cennych wag i nasuwa szereg głębszych reflek-sji.
Notatka o działalności Pani Prezyden-wej Mroczkiej; pięknie opracowane in-terwju o poradni szkolnej p. H. Bog-danowskiej, szczegóły o klasce powo-dowej, kilka uwag o pracy urzędniczej poczwych — uzupełniająca część spozecz-nej.
Dział literacki przynosi piękne pozio-K. Hlakowskiej, wartościowe przekła-dy, krytyki teatralne oraz recenzje z do-tualnej literatury.
P. Szadzurski informuje fachowo o dermalizacji gospodarstwa domowego art. „Jak gotować na gazie”.
Dodatek tygodniowy „Mój Dom” waga-ności wzbudza udane mody oraz ciekaw-tryf z dziedzin kosmetyki, mody i do-świadczenia. Nowy głos w dyskusji „Malow- się czy nie malować?” oświetla spo-joimowania tej kwestji w Anglii.

— Kurs walut. W dniu bm. oddział Częstochowski Banku Polskiego placil: dolar — 8 zł 88 frank francuski — 34 zł 85 gr. 100, frank szwajcarski — 171 68 gr. za 100.

Wielki dramat erotyczny w 10-ciu wielkich aktach.
DEMON KOBIEC
Wielki Film Erotyczny! Potężny!
W roli romantycznego księcia Don Juana, lekkoeducha i filciarza, ulubieniec kobiet, rasyw i piękny Norman Herry oraz przeliczną Grata Missen.
— Bogata wystawa! — Środowiskie patacilli! — Festywny! — Zabawny! — Hulanilli!
Nad program: Szał filmowy teras amerykańska w 2 aktach. — Anons! Wkrótce ukaże się film p. t. „Niewinne grzesznice”.

Drukarnia i Litografja F. D. Wilkoszewskiego
w Częstochowie, III Aleja Nr. 52 telefon 2-45.

Wykonujemy starannie i ekuratnie, po cenach najniższych dzieła i książki do nobożerstwa, ilustracje, obrazy, modlitwy, wykrintne roboty kolorowane, afisze, programy, ogłoszenia, cyrkularze, zaproszenia słubne, karty żarczynowe, klepsydry, wstęgi żalobne i wstęgi złotem do bukietów, koszy kwiatowych, rachunki, blankiety, adresy, noty, wszelkie książki do biur i fabryk oraz bilety wizytowe tanio i najnowszymi piśmami, jak również posiadać na składzie wszelkie druki i księgi dla instytucji rządowych i prywatnych.
Druki na księgi buchalterji emerykańskiej na składzie i na zamówienia.

Fabryka papy dachowej
M. BEMA
Częstochowa, Olsztyńska 16 I. Telefon 16 293
poleca znane ze swej dobroci wyroby

Pracownia Koszykarska
II-ga Aleja Nr. 20.
(vis a vis magazynu p. Cholewickiego)
Wykonują i poleca po cenach u-miarkowanych wszelkie wyroby koszykarskie, oraz przyjmuje repara-cje.
Za gotówkę i na raty. 1927

Reklama jest dzwignią przemysłu i handlu, Kto chce więc pozyskać jak najliczniejszą Klientelę, niech się ogłasza w „Gońcu Częstochowskim”
zajpoczytniejszym miejscowym organie prasy. — Największy nakład! — Najtańsze pismo! — Największy format! — Ceny prenumeraty i ogłoszeń na I kolumnie.

Każda nowa podwyżka (taryfy) obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia | Na zasadzie uchwał Zjazdu Związku Prasy Powincałnej wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych, podlegają opłacie.

Omyłki ogłoszeń nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki i nie obowiązują Administrację do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia, o ile treść i sens nie zostały wypaczone. Za terminowe zamieszczanie ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Zamieszczenie miejsca bywa uwzględniane o tyle, o ile, szeszała na to względy techniczne. Nie przyjmuje się odpowiedzialności za omyłki powstałe przez nadanie tekstu telefonicznie.

Redaktor i Wydawca **F. D. WILKOSEWSKI**. Kierownik Literacki **JAN BARELSKI**.
Oddito się naszymu ratacyjnej we wianych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego”.